

Enligt sändlista

Förordnande om naturreservat för Isklinten i Umeå och Vindelns kommuner

(3 bilagor)

Uppgifter om reservatet

Namn	Isklinten (tidigare Högsmyrliden)	
Skyddsform	Naturreservat, nr: 2402165, Natura2000, nr: SE0810500	
Kommun	Umeå, Vindeln	
Läge	Ca 7 km VNV Botsmark, ekonomisk karta 21K 7b, koordinater rikets nät: 1708000, 7137000	
Naturgeografisk region	30a, Norrlands vågiga bergskullterräng med mellanboreala skogsområden	
Gräns	Reservatets avgränsning framgår av bifogad karta, bilaga 1	
Markägare	Staten genom naturvårdsfonden	
Fastighet	Högsmyrliden 1: 9	
Förvaltare	Länsstyrelsen	
Totalareal	233 ha	
Areal produktiv skog	150 ha	
- vatten	10 ha	
- skyddad prod. skog	150 ha	
Naturtyper	tallskog av ljung-kråkbärstyp (2.1.1.2)	2 ha
	tallsumpskog av ristyp (2.1.1.3)	1 ha
<i>klassificering enligt "Vegetationstyper i Norden", 1994</i>	tallskog av lingonristyp (2.1.1.4)	32 ha
	granskog av blåbärsristyp (2.1.2.1)	107 ha
	gransumpskog av ristyp (2.1.2.3)	8 ha
	björksumpskog av ris-grästyp (2.2.1.6)	2 ha
(naturtypernas utbredning framgår av skötselplanens kartbilaga 1.)	löv-barrblandskog av ris-grästyp (2.3.1.2)	4 ha
	tallmosse av skvattramtyp (3.1.1.2)	5 ha
	tallmosse av ristyp (3.1.1.3)	12 ha
	tallkärr av klotstartyp (3.2.1.1)	33 ha
	fastmattekärr av tuvull-vitmosstyp (3.2.3.1)	13 ha
	lösbottenvegetation av fattig mossfattig	1 ha
	torvslamtyp (3.2.4.2)	
	fastmattekärr av tuvsäv-blåtåtel.vitmoss-brunmosstyp (3.3.2.1)	3 ha
	vatten, näckrostyp (6.2.1.1)	10 ha

Beskrivning av reservatet

Reservatet ligger cirka 7 kilometer väster om Botsmark i Umeå kommun. De centrala delarna intas av en skogshöjd med två markerade berg. Det västra berget utgör reservatets högsta punkt och heter Isklinten. Nedanför Isklinten som sluttar brant åt väster ligger Stor-Isklinttjärnen. I övriga väderstreck har terrängen en mer beskedlig lutning. Inom reservatet varierar höjden över havet mellan 260 och 330 meter. I de flackare delarna löper flera långsträckta myrstråk i nordnordvästlig-sydsydostlig riktning och i den västra respektive östra kanten av reservatet finns låga moränryggar med samma utsträckning. Utöver Stor-Isklinttjärn som avvattnas åt nordost, finns även Lill-Isklinttjärnen i sydväst samt Nyladumyrtjärn i den nordöstra delen. En mindre bäck samt ett dike avvattnar Lill-Isklinttjärnen åt öster. Berggrunden utgörs av sedimentgnejs, som är mycket vanlig i denna del av länet. Jordarten består av osvallad morän samt torv. I den södra delen genomkorsas reservatet av en skogsbilväg.

Skogen domineras av hänglavrik grannaturskog med ett stort lövinslag. Förekomsten av lövträd är i genomsnitt cirka 20 procent men kan i vissa delar utgöra så mycket som 50 procent. Lövträden består främst av glasbjörk som är väl fördelad över området. Men det är också gott om asp som istället uppträder mer koncentrerat. Dessutom är sälk allmänt förekommande. Skogen är heterogen till sin karaktär, ömsom öppen och luckig, ömsom flerskiktad, tät och självgallrande. Blåbärsris dominerar och marken är frisk till fuktig. Fältskiktet är genomgående fattigt, men i bäckdrågen påträffas en lite rikare flora med tolta, midsommarblomster, älgört och höga ormbunkar. Gamla grova träd, såväl tall och gran som björk och asp, förekommer dels spritt över hela området och dels mer koncentrerat i flera tydliga naturskogskärnor. I naturskogskärnorna är skogen påtagligt rik på hänglavar, främst garnlav. Döda träd förekommer i allmänhet sparsamt till måttligt i reservatet och utgörs främst av klenare självgallrat löv. Dock finns i naturskogskärnorna betydligt bättre tillgång på torrträd och lågor. Brandspår uppträder i hela området.

Tallskog dominerar på de två moränryggarna i den östra och västra delen. Där finns i delar en lite äldre skiktad tallnaturskog, med enstaka riktigt gamla tallöverståndare med stora brandljud. Dessutom överväger tall i de västvända myrkanterna. I naturskogsdelarna återfinns gamla grova träd, torrakor, högstubbar samt grova lågor. Tillgången på död tallved är dock överlag sparsam.

Huvuddelen av skogarna inom reservatet är påverkade av äldre skogsbruksåtgärder. Området var föremål för genomhuggning under tidigt 1920-tal, sedan dess har skogen dock inte påverkats i någon nämnvärd omfattning. Den idag dominerande trädgenerationen har troligen tagit fart och/eller självföryngrats efter genomhuggningen och är sannolikt en del av

förklaringen till den stora lövrikedomen. I en västvänd myrkant nära mitten av reservatet (se bilaga 3 till skötselplanen) ligger en tjärdal samt en kallmurad kojgrund.

Merparten av reservatets myrar ingår som klass 3-objekt, myrar med vissa naturvärden, i länets våtmarksinventering. Myrarna är flacka eller svagt sluttande och långsträckta. Myrtyperna varierar men är huvudsakligen näringsfattiga och glest trädbevuxna, främst med tall. De utgör ofta övergångsformer mellan mossar och fattiga kärr. Det finns stora öppna myrtytor i den västra delen som fastmattor med en vegetation av vitmossa och tuvull. Myrarna i reservatet saknar sentida mänskliga ingrepp men namn som Nyladumyran vittnar om äldre tiders myrslåtter. Där finns också en inrasad slåtterlada. (Kanske dags att byta namn till Gammladumyran?)

Isklinten har inte påverkats av skogsbruk i modern tid vilket gör området gynnsamt för många växter och djur som är beroende av miljöer med skoglig kontinuitet. Följande rödlistade arter har noterats i området (hotkategori inom parentes): stjärntagging (NT), doftticka (NT), gränsticka (NT), gammelgransskål (NT), koralltaggsvamp (NT), stor aspticka (NT), gelélavar (*Collema* sp.)(NT), violettgrå tagellav (NT), tretåig hackspett (VU). Det förekommer också en lång rad signalarter som t ex ullticka, kötticka, skinnlav, lunglav, stuplav, bollvitmossa, spillkråka, järpe, lavskrika och tjäder.

Isklinten ingår i Natura 2000, den Europeiska Unionens nätverk av skyddade områden, objektnummer SE0810500. De naturtyper (livsmiljöer) som enligt EG:s habitatdirektiv (Rådets direktiv 92/43 EEG) förekommer inom reservatet är *västlig taiga* (9010), *skogsbevuxen myr* (91D0), *öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn* (7140) samt *dystrofa sjöar* (3160).

Ärendets beredning

Området uppmärksammades först genom Skogsvårdsstyrelsens nyckelbiotopinventering. I den klassades 3 områden om sammanlagt 13,9 ha som nyckelbiotop och ytterligare 3 områden på totalt 14,1 ha som objekt med naturvärde.

Länsstyrelsen har besökt området vid två tillfällen för att samla in underlag om områdets naturvärden.

Området har getts hög prioritet i länsstyrelsens arbete med att bevara hotade naturtyper. Länsstyrelsen begärde därför besked från Naturvårdsverket om verket var berett att skjuta till medel för att skydda området som naturreservat. Naturvårdsverket tillstyrkte efter fältbesök under år 2000 att

länsstyrelsen kunde påbörja förhandlingar med berörda markägare i syfte att bilda naturreservat av området.

Därefter har värdering av marken genomförts och staten har sedan förhandlat med markägarna om ersättning. I januari 2002 avslutades förhandlingarna med att avtal mellan parterna upprättades där staten förvärvade marken.

Länsstyrelsen har tagit fram förslag till förordnande om naturreservat 2005-10-14 som varit ute på remiss. Alla instanser som svarat har tillstyrkt bildandet av reservatet med undantag för SGU som avstyrker i allmänna ordalag med hänvisning till att ett ökat antal reservat i Västerbotten leder till minskat intresse för prospektering.

Ändamålet med reservatet

Syftet med säkerställande och skötsel av reservatet är att bevara naturmiljön och den biologiska mångfalden i ett naturskogsområde. Naturliga processer ska tillåtas fortgå ostört. Inom ramen för det primära målet kan reservatet även utnyttjas för friluftsliv, naturstudier, undervisning samt forskning.

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) att det område som redovisas på bifogad karta ska vara naturreservat.

Motiv för beslutet

Områden med naturskog blir allt mer sällsynta i länet och värdet av dessa kvarvarande fragment av det ursprungliga skogslandskapet ökar i takt med detta. Inom den naturgeografiska region (30 a) där Isklinten är beläget utgör arealen skyddad naturskog endast 0,3 % av den totala arealen skogsmark. Isklinten utgör ett större sammanhängande område med äldre skog av naturskogskaraktär. Det domineras av en lövrik grannaturskog och är av stort värde för den biologiska mångfalden. De höga värdena är knutna till den låga mänskliga påverkansgraden, den skiktade granskogen med inslag av gamla träd, det rika lövinslaget, död ved och förekomsten av rödlistade arter. Länsstyrelsen bedömer att skogsbruk och en del andra arbetsföretag eller anläggningar ej går att förena med bevarande av områdets värden. Av dessa skäl är Isklinten enligt Länsstyrelsens uppfattning ett område som i enlighet med 1 kap 1 § miljöbalken bör skyddas i form av naturreservat enligt 7 kap 4 § miljöbalken.

Utifrån regeringens proposition 2000/01:130 tog riksdagen i november 2001 beslut om generations- och delmål för 14 av de 15 miljö kvalitetsmål som tidigare antagits av riksdagen. Ett av dessa nationella miljö kvalitetsmål är

Levande Skogar, som har ett delmål som säger att ytterligare 320 000 hektar skyddsvärd skogsmark i landet ska skyddas som naturreservat till år 2010, räknat från den 1 januari 1999. Detta nationella miljömål har även brutits ner till ett regionalt miljömål av Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen som fastställt att i Västerbottens län ska 34 000 hektar skyddas som naturreservat i länet. I och med detta beslut om naturreservat så skyddas 150 hektar produktiv skogsmark med höga naturvärden. Skyddet av detta område är bidrar därför till att närma sig målet.

Reservatsföreskrifter

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar Länsstyrelsen att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser ska gälla.

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för de åtgärder som behövs för att nå syftet med reservatet och som anges i den till detta beslut hörande skötselplanen.

Föreskrifter om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet (7 kap 5 § miljöbalken)

Utöver vad som eljest gäller är det förbjudet att

1. uppföra byggnad eller annan anläggning,
2. anlägga väg, mark- eller luftledning,
3. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar marktopografi, yt- eller dräneringsförhållanden som att gräva, plöja, spränga, borra, schakta, dika, dikesrensa, dämna, dränera, utfylla, tippa, dumpa eller anordna upplag,
4. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar, upparbeta vindfällan, ta frö eller vidta någon skogsvårdsåtgärd,
5. plantera in för trakten främmande djur- eller växtart,
6. framföra motordrivet fordon med undantag för den skogsbilväg som passerar genom reservatet, därutöver medges undantag för älgdragare som behövs vid älgjakt för uttransport av fälld älg och för snöskoter på snötäckt och väl tjälad mark,
7. släppa ut eller sprida gifter, vådliga ämnen, bekämpningsmedel, kalk eller växtnäringssmedel.

Föreskrifter om förpliktelse för fastighetsägare och/eller annan sakägare att tåla visst intrång (7 kap 6 § miljöbalken)

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas att tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet.

1. utmärkning av reservatet,
2. uppsättning av informationstavla,
3. skötselåtgärder enligt skötselplan,
4. undersökning av mark, vegetation och djurliv.

Föreskrifter om rätten att färdas och vistas i, samt om ordningen i övrigt, inom reservatet (7 kap 30 § miljöbalken)

Utöver vad som eljest gäller är det förbjudet att

1. framföra motordrivet fordon förutom på den skogsbilväg som passerar genom reservatet, därutöver medges undantag för snöskoter på snötäckt och väl tjälad mark,
2. störa djurlivet, t ex genom att klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig närmare rovfågelbo, lya eller gryt än 100 m,
3. göra åverkan på mark- eller växtlighet, döda, stående och liggande träd inräknade,
4. plocka eller insamla växter eller växtdelar, lavar, mossor och svampar med undantag för bär och matsvamp,
5. fånga eller insamla insekter och andra djur,
6. uppsätta tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift och därmed jämförbar anordning.

Föreskrifter rörande förvaltningen av reservatet (3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken 1998:1252)

1. Länsstyrelsen i AC-län ska vara naturvårdsförvaltare,
2. Förvaltaren ansvarar för att reservatet märks ut enligt svensk standard och Naturvårdsverkets anvisningar,

3. Länsstyrelsen fastställer de föreskrifter om naturvårdsförvaltning som framgår av bifogad skötselplan, bilaga 2.

Upplysningar

Länsstyrelsen kan med stöd av 7 kap 7 § miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter om det finns särskilda skäl. Enligt 29 kap 8 och 9 §§ miljöbalken gäller bland annat att brott mot föreskrift som meddelats enligt 7 kap 5 och 30 §§ miljöbalken kan medföra straffansvar. Har någon vidtagit åtgärd i strid med meddelad föreskrift, kan Länsstyrelsen enligt 26 kap 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Hur man överklagar

Beslut om kungörelsedelgivning och hur man överklagar till Regeringen, se bilaga 3.

Lorentz Andersson

Per Nihlén

Bilagor

1. Beslutscharta
2. Skötselplan
3. Hur man överklagar

Sändlista:

Grans sameby, Anders Skum, Box 107, 902 75 Ammarnäs
Holmen Skog, David Rönnblom, Box 66, 915 21 Robertsfors
Lantmäterimyndigheten i AC-län, Box 3044, 903 02 Umeå
Naturvårdsregistret
Naturskyddsföreningen, Patrik Nygren, V. Hökmark 232, 930 10 Lövsånger
Naturvårdsverket, Områdesskyddsenheten, 106 48 Stockholm
Riksantikvarieämbetet, Box 5405, 114 84 Sthlm
Räddningstjänsten i Umeå, Box 200, 901 48 Umeå
SGU, Uppsala, Box 670, 751 28 Uppsala
Skogsvårdsstyrelsen, Box 294, 901 06 Umeå
Umeå kommun, 901 84 Umeå
Vindelns kommun, 922 81 Vindelns
Vägverket region Nord, Box 809, 971 25 Luleå
Örjan Clausén, Storg 29, 921 31 Lycksele